

Casa de Misericòrdia de Joan Margarit

Dissabte 18 de juny

10:30h

Joan Margarit i Consarnau (Sanaüja, Segarra, 11 de maig de 1938)

De pare arquitecte i mare mestra, és poeta, arquitecte i catedràtic jubilat de la Universitat Politècnica de Catalunya. La família visqué a Sanaüja fins acabada la guerra. Llavors visqueren en moltes ciutats diferents (Barcelona, Rubí, Figueres, Girona) fins que s'establiren a Barcelona el 1948. Allà, Margarit estudià batxillerat a l'Institut Ausiàs March.

El 1954 la família es trasllada a les Illes Canàries, però Margarit segueix passant els cursos escolars a Barcelona estudiant arquitectura.

El 1962 es casà amb Mariona Ribalta, amb la qual tingué 4 fills: Mònica, Anna, Joana i Carles. Des de 1968 és catedràtic de Càlcul d'Estructures de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. Des de 1975 viu a Sant Just Desvern on també comparteix estudi d'arquitectura amb Carles Buxadé.

Actualment és un dels poetes més llegits de Catalunya i de la península. Recull els fruits de molts anys de dedicació i, en els últims anys, s'ha dedicat exclusivament a la literatura, l'estudi i la traducció de la poesia d'altres autors.

La poesia de Margarit

Margarit és un poeta "gens habitual". La seva és una poesia nascuda del silenci, lluita contra l'oblit transparent i fent-ho, es converteix en pura tecnologia del silenci. Perquè la seva poesia prové del pes de la vida i, alhora, del pas de la vida per les ànimes de les persones. Sorgida de la necessitat d'explicar-se i explicar-se el món.

Té una forta càrrega autobiogràfica, fa un ús dosificat de la metàfora i proposa reflexions que van de l'individu fins a la col·lectivitat. En la seva poesia, personatges anònims o músics de jazz poden arribar a ser els protagonistes dels seus poemes.

L'obra de Margarit s'ha anat tornant més singular i intensa, molt personal, amb un món que expressa molt bé quines són les raons de les emocions dels ciutadans actuals.

El refugi privat ens proporciona moments de passió que, amb sort, es transformen en moments de coneixement. I el coneixement mateix ens adverteix que, per molt que ens hi esforcem, ni una cosa ni l'altra podran perdurar. Contra aquest nihilisme la única lluita és la literatura que salva els afectes, els records, els moments viscuts, les músiques, les lectures... Darrera les imatges comprensibles i quotidianes respira un humanisme antic, sense tragèdies desaforades, més proper al misteri humil i a la fragilitat que accelera el temps que ens devora. En paraules del mateix autor: "Navegar amb dignitat entre els cops de la vida".

La poesia de Margarit té aparentment dues llengües, castellà en els inicis i català després, però en realitat es tracta d'una única poesia expressada primer en una llengua i després en l'altra. La descoberta de l'autèntica, la primigènia llengua poètica li ha permès adonar-se que el poeta ha de trobar la seva pròpia veu, atès que no és fins llavors que comença la seva pròpia poesia. Margarit ha viscut a la pròpia pell el conflicte entre llengua

materna / llengua de cultura i s'ha adonat que s'havia equivocat i que la poesia té un component acultural que no es pot negar, un component, fins i tot, d'irremediabilitat, d'inexorabilitat.

Joan Margarit, el poeta o l'arquitecte (perquè en el fons són dues formes d'una mateixa creació) està sempre construint, encara que per a fer-ho necessiti destruir, destruir-se. I com que considera que les matemàtiques són la més exacta de les ciències i la poesia la més exacta de les lletres, la seva poesia és sempre objecte d'un càlcul estructural sever que vol depurar-la de qualsevol ornament. Està convençut que amb la poesia s'ha d'aconseguir dir el màxim de coses amb la menor quantitat de recursos expressius: un poema ha de ser exacte. La seva poesia brota de la vida, però és cisellada pel seu estricte sentit de la consciència poètica, per la seva innegociable rigidesa envers el que és concís i exacte, necessari i essencial i el que és accessori, repetitiu, brut.

Casa de Misericòrdia

Un ancià es mira la mort, que té cara de la seva filla morta amb trenta anys. El cant lúgubre i crepuscular d'un home al que només li queda desfer el camí recorregut. Margarit pren la ploma i empren un viatge a través de les entranyes gèlides i obscures de la nit. Vol tornar a la família que va ser, a la filla que va morir, a l'esposa amb qui es va estimar. Però la clau no gira al pany. Els radiadors de la casa estan gelats. Queda només un únic refugi: la poesia, casa de misericòrdia dels orfes del seu passat.

**“La poesia tindria més lectors si la traïessin de la universitat.
Els mediadors no fan cap falta. Jo escric un poema i tu t'emociones llegint-lo. I punt”**

“No em pot destruir ningú, perquè ja m'ha destruït la vida”

“Fer un poema consisteix en mirar dins la pròpia vida i triar-ne allò que és universal”

Obra poètica

1963. Cantos para la coral de un hombre solo	1987. Poema per a un fris
1965. Doméstico nació	1991. Edat roja
1975. Crónica	1993. Els motius del llop
1979. Perdición para un bárbaro	1995. Aiguaforts
1981. L'ombra de l'altre mar	1999. Estació de França
1981. Vell malentès	2002. Joana
1982. Cants d'Hekatònim de Tifundis	2005. Càlcul d'estructures
1983. El passat i la joia	2007. Casa de misericòrdia
1982. Raquel / La fosca melangia de Robinson Crusoe	2008. Misteriosament feliç
1985. L'illa del tresor	2010. No era lluny ni difícil
1986. Mar d'hivern	2012. Es perd el senyal
1986. Llum de pluja	2015. Des d'on tornar a estimar
1986. Cantata de Sant Just	2013. Noves cartes a un jove poeta (crítica literària)
1987. La dona del navegant	

Obra poètica

1982. Premi Miquel de Palol i Vicent Andrés Estellés
1984 i 2008. Premio Nacional de Crítica
1985. Premi Carles Riba
1982, 1987 i 2007. Premi Crítica Serra d'Or
2005. Premi Cadaqués
2006. Poetry Book Society recommended Translation, per la traducció a l'anglès de la seva primera antologia “Tugs in the fog”.
2008. Premi Nacional de Literatura (Generalitat de Catalunya)
2008. Premio Rosalía de Castro
2008. Premio Nacional de Poesía (Ministerio de Cultura)
2008. Premi Jaume Fuster (Associació d'Escriptors en Llengua Catalana)
2013. Premio Victor Sandoval Poetas del Mundo (Mèxic) per la seva obra completa.